

Državni izpitni center

P 2 5 3 T 5 1 1 1 3

ZIMSKI IZPITNI ROK

ŽIVILSTVO IN PREHRANA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 3. februar 2026

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila	
1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ D 	Za oba pravilna odgovora 1 točka.	
2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ ribe ♦ orehi ♦ lan ♦ laneno in konopljino olje ♦ chia ♦ školjke ♦ kaviar ♦ ... 	Drugi ustrezni odgovori po presoji ocenjevalca.	
3	1	avokado	♦ primerno	Za šest pravilnih odgovorov 1 točka.
		olive	♦ primerno	
		ocvirki	♦ neprimerno	
		orada	♦ primerno	
		jetra	♦ neprimerno	
		pleskavica	♦ neprimerno	
4	1	♦ C		
5	1	♦ 2, 3, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.	
6	1	♦ moka, voda, kvas, sol	Za vse štiri pravilne odgovore 1 točka.	
7	1	♦ C		
8	1	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ paradižnik ♦ paprika/feferon ♦ jajčevec/melančan ♦ bučke ♦ kumare ♦ lubenice ♦ dinje 	Za štiri pravilne odgovore 1 točka.	
9	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ pomeni posodo, ki je oblikovana tako, da je varna pred tveganji in je temu namenjena ♦ neprodušno zaprta posoda brez kisika 	Drugi ustrezni odgovori po presoji ocenjevalca.	
10	1	♦ A		
11	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ modri pinot ♦ barbera ♦ refošk ♦ žametovka ♦ cabernet franc ♦ cabernet sauvignon ♦ portugalka ♦ modra frankinja ♦ merlot ♦ shiraz 	Za tri pravilne odgovore 1 točka.	
12	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ trdi sir (za rezanje) ♦ poltrdi sir 	Za oba pravilna odgovora 1 točka.	
13	1	♦ C		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ hrenovke ♦ krvavice ♦ konzervirano meso/šunka v ovitku/kuhana šunka ♦ zaseka	Za štiri pravilne odgovore 1 točka.
15	1	♦ B	

Skupno število točk v IP 1: 15

IZPITNA POLA 2

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika A: kremna rezina ♦ slika B: linške oči/piškoti iz krhkega testa/linško (trajno) pecivo/lincerji 	Za oba pravilna odgovora 1 točka.
1.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika A: listnato testo ♦ slika B: krhko testo 	Za oba pravilna odgovora 1 točka.
1.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ krhkem ♦ listnatega ♦ listnatem ♦ listnatega 	Za dva ali tri pravilne odgovore 1 točka. Za štiri pravilne odgovore 2 točki.
1.4	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ $\frac{600 \text{ g} \cdot 100 \%}{1817 \text{ g}} = 33 \%$ ♦ Testo vsebuje 33 % maščobe. 	Od 33–33,02 %.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila												
2.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ (ječmenov/žitni) slad/ječmen ♦ voda ♦ kvasovke ♦ hmelj 	Za štiri pravilne odgovore 1 točka.												
2.2	2	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">♦ 3,9 kg ... 22 l</td> <td style="width: 50%;">50 g ... 22 l</td> </tr> <tr> <td>x.....10 l</td> <td>x.....10 l</td> </tr> <tr> <td>x = 1,77 kg</td> <td>x = 22,73 g</td> </tr> <tr> <td>13,00 g ... 22 l</td> <td>12 g ... 22 l</td> </tr> <tr> <td>x.....10 l</td> <td>x.....10 l</td> </tr> <tr> <td>x = 5,90 g</td> <td>x = 5,45 g</td> </tr> </table>	♦ 3,9 kg ... 22 l	50 g ... 22 l	x.....10 l	x.....10 l	x = 1,77 kg	x = 22,73 g	13,00 g ... 22 l	12 g ... 22 l	x.....10 l	x.....10 l	x = 5,90 g	x = 5,45 g	Za dva ali tri pravilne izračune 1 točka. Za štiri pravilne izračune 2 točki.
♦ 3,9 kg ... 22 l	50 g ... 22 l														
x.....10 l	x.....10 l														
x = 1,77 kg	x = 22,73 g														
13,00 g ... 22 l	12 g ... 22 l														
x.....10 l	x.....10 l														
x = 5,90 g	x = 5,45 g														
	1	♦ Stehtati moramo 1,77 kg slada Pilsen, 5,9 g hmelja Magnum, 22,73 g hmelja Mandarina Bavaria, 5,45 g kvasovk Fermentis Safale K-97.	Kot pravilne štejemo tudi zaokrožitve na eno decimalno mesto (1,8 kg slada, 22,7 g hmelja Mandarina Bavaria in 5,5 g kvasovk).												
2.3	1	♦ $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 \longrightarrow 2\text{C}_2\text{H}_5\text{OH} + 2\text{CO}_2 + \text{energija/E/ toplota}$	Upoštevamo tudi zapis z imeni spojin.												
Skupaj	5														

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ toplotno obdelano (nad 70 °C)	Drugi ustrezni odgovori po presoji ocenjevalca.
	1	♦ maščobne kroglice razbijemo na manjše kroglice (in se v mleku ne dvigujejo proti površini)	
	1	♦ vsebuje 3,5 % mlečne maščobe	
3.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ plastična ♦ steklena ♦ večslojna/tetrapak 	Za dva pravilna odgovora 1 točka.
3.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ $\frac{12,5 \% \cdot 200 \text{ kg}}{100 \%} = 25 \text{ kg}$ ♦ Iz 200 kg surovega mleka dobimo 25 kg mleka v prahu. 	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ B	
4.2	1	♦ B	
4.3	3	♦ fosfati/polifosfati/karagenan ♦ nitritna sol ♦ mononatrijev glutaminat/Na glutaminat/glutaminat	Drugi ustrezni odgovori po presoji ocenjevalca. Za vsak pravilni odgovor 1 točka.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	♦ škrob, daje nam energijo/energijska snov	
5.2	1	♦ pirin kruh, ker vsebuje več prehranskih vlaknin	
5.3	1	pet od: ♦ magnezijeva sol/magnezijev klorid/MgCl ₂ ♦ sredstvo za uravnavanje kislosti/natrijevi fosfati ♦ kalijeva sol/kalijev klorid ♦ izvleček, bogat s tokoferolom ♦ E170 ♦ E471 ♦ E472e ♦ kalcijev acetat	Drugi ustrezni odgovori po presoji ocenjevalca. Za pet napisanih aditivov 1 točka.
5.4	1	♦ Koruzni kosmiči so manj primerni za sladkornega bolnika, ker vsebujejo več ogljikovih hidratov, med katerimi je tudi veliko sladkorjev/več sladkorja.	
5.5	1	100 g pirinega kruha ... 267 kcal 222 g ..... x kcal $\frac{x = 222 \text{ g} \cdot 267 \text{ kcal}}{100 \text{ g}} = 592,74 \text{ kcal} = 593 \text{ kcal}$ 100 % ..... 2000 kcal x % ..... 592,74 kcal $x = \frac{100 \% \cdot 592,74 \text{ kcal}}{2000 \text{ kcal}} = 29,6 \% \text{ ali } 30 \%$ ♦ 30 % (dnevni potreb po energiji)	Točko dodelimo za pravilen odgovor (29–30 %).
Skupaj	5		

Skupno število točk v IP 2: 25